

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MORAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petítésre 20 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Főszerkesztő:

DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

STRAUSZ SÁNDOR.

Néhány szó a megdülés okairól és a kettős termelésről.

I.

Tudvalevő dolog az, hogy a magyar buzafeleségek egyik leggyakoribb hibája a a megdülés, mely különösen nagyobb légáramlattal bíró vidékeknek valóságos csapása. A külföldi, különösen a nyugati buzafeleségek ezen veszélynek már nincsenek kitéve annyira, mivel szárjuk vastagabb. A megdülés elleni védekezésnek mindig a szalma, illetve a gabonaszár vastagodásának elősegítését kell célozni, mert ámbár a vastagabb szárral bíró buzafeleségek sem mentek egészen a megdüléstől, de mégis ezekben korántsem tehet az akkora kárt, s ha csak erős eső vagy vihar verte le az ilyen gabonát, akkor az gyakran, sőt lehet mondanivaló, hogy majdnem mindig fel fog állni. Mindenek előtt a megdülés okairól kell meggyőződést szerezni a gazdának, azzal kell tisztába jönni s csak azután gondolhat a védekezésre, mert ámbár az ok a szár gyengesége és vékonysága, az azt előidéző körülmények különféleek és igen eltérők egymástól.

A megdülés igen gyakran a talaj tulságos nitrogéntartalmától ered, ami a szárt alkotó sejteket duzzadtakká, vékony faluakká neveli, tulságos bujává teszi a vetést, s a kellő világosság hiánya folytán elgyengülnek, elnyurgulnak. A vetés tulságos sűrűsége szintén ezt eredményezi. A gabona esős években jobban megdül, mivel bujábban

fejlődik s szárának szövetei lazábbak lesznek s nem képesek ellentállani a szélnek, viharnak, de sokszor maguktól is megdülnek. Mélyen gyökerező elővetemények szintén elősegítik a megdülést, mert az általuk a sok gyökérmaradvány folytán lazábbá válik s nem szolgáltalt a gabonának olyan biztos álláshelyet, mint a milyenre annak szüksége van. Ezek a leggyakoribb okai, illetve előidézői a megdülésnek s ezeket szemelőtt tartva, könnyen védekezhetünk azok ellen.

Minden gazdának ez irányú törekvésének oda kell irányulnia, hogy buzája mentül vastagabb, illetve mentül szilárdabb szárral bírjon, a mit okszerű tenyészkiválasztással érhet el. Sok munkába, sok fáradságba kerül, de feltétlenül kifizeti magát. Az istállótrágyának közvetlenül a buza alá való alkalmazása mellőzendő és mindig előveteménye részesüljön benne. Ellenben a foszfor-sav trágyának s így különösen a szuperfoszfátnak alkalmazása nemcsak célszerű, hanem felette kívánatos is, mert a foszfor-sav a megdülést többé-kevésbé megakadályozza, amennyiben a nitrogén káros hatását csökkenti s a gabonaszárat alkotó sejteket szilárd taluakká neveli.

II.

Mint minden termelésnek, úgy a mezőgazdaságnak is egyik legfontosabb feladata az, hogy mentül nagyobb és biztosabb jövedelmet szolgáltatson; de épen mivel talán semmi más termelési ág sincs annyira kitéve a természeti erők behatásainak, talán egy sem olyan bizonytalan, mint ez. A ter-

melés biztonságának egyik legmegfelelőbb támasza az, hogy termelésünk mentül változatosabb legyen, merl minél több kultúr-növényre van az bazirozva, annál sikeresebb is lesz. A termelési formák, azaz a vetés-forgók berendezésénél mindenek felett a különböző növények igényeikhez való alkalmazkodás az elsődleges követelmény ugyan, azaz, hogy egyes növényeink olyan sorrendben kövessék egymást, a mint azt a legokoszerűbb talajökonomia megköveteli, de azért ezen rendszertől velő eltérés korántsem lehetetlen, sőt nem is káros az esetben. ha az a talaj termőképessége illetve tápanyagtartalma és trágyázása szerint igazodik. A föld az ő termőképességével és tápanyagtartalmával tőkénket képezi, melynek egy évi kamata annak termése; tehát mentől jobban kihasználtaik az az okszerű gazdálkodás határain belül, annál jobban kamatozik is az. Azon rendszert, melynek alkalmazásával egy és ugyanazon területről évente két, esetleg három növény termését vesszük le, kettős termelési rendszernek nevezzük. E rendszer bevezetésével talajunkat jobban kihasználhatjuk, jövedelmünket biztosabbá és nagyobbá tehetjük. Álljon előtűnk egy pár példa: termelhetünk árpat löherével, vagy valamely más kalászos növényvel, zab után bitorherét, korai székely tengeri után ősziborsót, mely korai takarmányt képez, utánna csalamádé, köles vagy moha vethető, s még számos növény kombinálható össze a helyi viszonyok és a növények kívánalmai szerint.

A fentti példák elsorolása után még csak annyit akarok megjegyezni, hogy igaz

TÁRCA.

Vágyódás . . .

Hogy az élet útját járom,
Üldöz a sok régi emlék
S elgyötör egy bohó átom:
Istenem, ha szárnyra kelnék! . . .

Szárnyra kelnék és bejárnám
A virágos rétet, erdőt
S hírül adná hősi lármám:
Im' a gyerek újra megjött! . . .

A madár víg dalba fogna,
A rét, erdő fölnevetne;
És a világ minden gondja
El is volna már feledve . . .

Elrebbenne minden árnyék
S fürödném a napsugárban —
Istenem, ha visszaszállnék . . .
Óh, de merre, hol a szárnyam? . . .

PAKOTS JÓZSEF.

Boldogság nélkül.

Ami boldoggá tehetne,
Elvesztettem mindörökre.

Nincs reményem, nincs szerelmem,
Semmi jószág nincs már bennem.

Huzom, huzom a nagy jármot,
Csak a pihenőre vágyok.
Nem akarok álmat, vágyat! . . .
Fáradt vagyok, igen fáradt.

Erő van még a karomban,
Gondolat is az agyamban,
És nem mindig hűvös, léha,
Mit szivemben érzek néha.

De mit ér az éjszakának,
Ha egy futó csillag támad?
Ha beüt a szu a fába,
Zöldelhet a koroaja . . .

ERDŐSI DEZSŐ.

Magistra vitae magyarul.

(Folytatás és vége.)

A harmadik, az, a melynek minden olvasó nagyon nagy hasznát fogja venni, egészen a Marcali Henrik érdeme. S ez az, hogy ez a történelem eljön a XX. század kezdetéig, nemcsak azon eseményeket írja meg, a melyek a nagy munkákban bőven fel vannak dolgozva többszörösen is, még nem is csupán azokat, a melyekről az egyes nemzetek irodalmában monográfiákat találhat az

író, hanem önálló kutatásai és a maga informáltsága és itélete alapján a legeslegújabb korig, ugyszólván napjainkig vezet el bennünket az emberiség fejlődésébe. Bismarck és Vimos császár, a bur háború, a kínai boxer lázadás e tekintetben a nagy vállalat határköve. De még ezeken a sörpökön át is vet egy tekintetet a jövőbe, nem profétiákban, hanem a mai állapotok összegezése révén. Ez maga akkora érdem, a mely a többiek híjával is nagy elterjedést biztosítana a munkának, ha világnyelven volna írva, bizonyára világ-szerte is.

Különös gondnal dolgozta fel Marcali a magyar történelmet. Annyi új adatot és annyi kutatásról való beszámolást találunk a kötetekben ezekben a részeiben, a mennyit ritkán látunk együtt, még egyenesen magyar történelmi tárgyú kötetekben is. Levéltári kutatásokban, előszóbból vett adatokban rendkívül gazdag, szinte forrásmunka az ő munkája. Ezt már nem is sorozzuk az új világtörténelemnek érdemei közé. Ez sarkalatos pontja ennek az egész nagy munkának, a mely nemzeti feladatul a tudományos mellett azt tűzte ki maga elé, hogy a magyar nemzet történelmét szervesen olvassa bele az európai és a világtörténelembe. Mert nemzetünk az európai eszmék és események áramlatából mindig kivette a maga részét és itt volna az ideje, hogy ne pusztá utalásokkal és a példák közt való megemlítéssel vegyenek rólvunk tudomást a külföldi történetudósok. Most már van egy munkánk, a mely nemzetünk részeseését az emberiség fejlődésében pontosan körvonalozza és az egész történelem fo-

ugyan, hogy a talaj termőképessége illetve tápanyagtartalma kétszeresen véteik igénybe, de ha tekintetbe vesszük a kettős termelés jövődelmező voltát s figyelünk arra, hogy ezen évi terméstelebblet arányában a föld tápanyagtartalmának visszapótlása is keresztül vitessék, akkor korántsem kell tartani talajaink kimerülésétől.

SENTEH DEZSŐ, gazd. szakt.

A Zrínyi-sírok Szentilonán.

E cím alatt közlemény jelent meg a Muraköz vasárnapi számában Knezevich Viktor báró úr tollából, mely megjegyzésekkel kíséri a most megjelent monografiám 52. lapján a Zrínyiek temetkezési helyére vonatkozólag mondottakat. A sorok között méltallankodik u. is a báró ur, mert én a Zrínyiek tetemeinek elkallódásán keseregve, azok eltüntetéséért az új birtokosokat tel-tel felelőseké.

Nagyon sajnálom, hogy ő méltósága eme soraimat őseire vonatkoztatja; ép ezért a legkészségesebben jelentem ki, hogy legkevésbé a Knezevichekre gondoltam akkor, amikor ezt, a csupán föltevésre épített kijelentésemet megtettem.

Hogy az »új uraság« alatt nem a báró úr őseit értem, kiviláglik leginkább abból, hogy ott »nehéz idők«-ről szólok s a Zrínyi-név gyűlöletes voltáról. Ez pedig semmiképp se lehet a 19. század eleje, amidőn a reformkorok küszöbén Fürösmary Zalán futását zengi s kezdődik rá nemsokára a nagy átalakulás, melyen a 48-as nagy, modern Magyarország fölépült. Hanem a »nehéz idők« alatt az 1671. utáni éveket kell érteni, amikor Zrínyi Katalint halálra hurcolják, Zrínyi Boldizsárt megöri, személtől megfosztják és az egész családot kiirtják s amikor Spankének és büntársaik garázdálkodnak abban a várban, mely a Zrínyiek idejében a magyar szellem és dicsőségnek s a magyar kultúrának valóság-gal fényforrása volt.

Éz tehát az általam érintett sötét kor-szak s nem az az éra, amikor a Knezevich-család parancsolt Szentilonán a 18 század végén s a 19-iknek elején.

lyamán, a népvándorlástól máig, az igazsághoz hiven megrajzolja. Ennek kettős haszna van. Az egyik az lesz, hogy mi itthon át fogjuk látni a nyugati nemzetekhez való tartozásunkat, hazánk fejlődésének a nyugati és tőlünk keletre fekvő államokkal való kapcsolatát és ezen a révén világszerte lehet saját történelmünknek a felfogása és megértése, s egyuttal jövő politikai terveink is. A másik haszna lesz, hogy a külföldi történet-tudósok találjanak egy munkát, melyre bizvást támaszkodhatnak, midőn az európai eszmearamlatok történetében a mi részünkert keressik és akkor a történelemben ezentul mindenütt ott is fognak bennünket találni.

Ezek a század szavak, a melyekben minden áradozást szántszándékkal kerülünk, végig gondolva úgy hangzanak, mintha egy ódat énekel-tünk volna egy egyszerű magyar vállalatról. Ez a munka valóban a legnagyobb elterjedést érdemli meg nemcsak az itt elsorolt érdemek révén, hanem izléses, gyönyörű kiállításánál fogva is, il-lusztrációban való gazdagságánál, művészi kivi-telű színes képeinél és hasznos, felvilágosító ren-désű képeinél fogva is. A kiadókat ily esetben ren-de-sen azzal szokás megdicsérni, hogy áldozatot hoz-tak a magyar kultúrának. Mi azt kívánjuk, hogy ne hoztak légyen áldozatot, hogy ez a munka oly kelendő és kapós legyen, hogy minél rövidebb idő alatt nagyon sok hasznos hozzon és keresetadó munka legyen. És ebből nem annyira a kiadóknak lesz hasznuk, mint a közönségnek, a tanulni vá-gyóknak és műveltségnek.

Egyébiránt kijelentem e helyen is, ahogy kifejezést adtam ennek könyvemben is, hogy ezt az egész kikezést, mint idézetet, csak-nem szöszszent Németh »Szigetvár« c. mun-kájából vettem ki azzal a változtatással, hogy a Knezevich-halottra vonatkozó mon-datot én szúrta bele, de csak azért, mert tudom, hogy ennek a családnak egyik sarja a kápolna kriptájában alussza örök álmait.

Ha ezt a mondatot zárójelbe közé tesz-szük, akkor a teljes szöveg következőleg hangzik »De Zrínyi siremleket hasz-talan keressük benne, holott tudjuk, hogy a Zrínyi-család ide temetkezett. Nem is járt erre soha oly pusztító had, mely ez emlé-keket összerombolta volna. (A kápolnában jelenleg egyedül csak Knezevich báró sír-emléke van meg, azé a családé, mely a fiskus kezébe került uradalma a 18. század végén adományba nyerte.) Nem is képzel-hető ez másképp, mint hogy ama nehéz időkben, amikor a Zrínyi-név gyűlöletessé lett, az új uraság csupa hiperloyalitásból tá-volíthatta el a templomból a magyar nem-zetnek eme szent ereklyéit«

Beismerem, hogy a szövegezés így vi-lágosabb lett volna s még inkább kerülhet-tel volna ki a bántó céltartóságot, ha »az új uraság« helyett »valamelyik új uraság« kitéltet használnom. De azért az eredeti szö-vegből se olvashatja ki senki Knezevichékat, mintha ők szórták volna ki a Zrínyiek por-ladozó csoportját; szélszörhathak azokat már korábban (vagy főztek belőlük spódiumot a 60-as években) azok, kik kevesebb kegye-tellel voltak a Zrínyiek iránt a báró úr ősei-nél, kik már egy emberségesebb korban lettek Szentilona úraivá, amikor már magyar világ kezdett derengeni Muraköz területén is!

—ZRÍNYI KÁROLY, tanár.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXIII-ik évfolyam 1-ső negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon előfize-lőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megjuj-tani, a kik pedig előfizetés díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedje-nek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjen. Tisztelettel a **KIADÓHIVATAL.**

— **A nőgyelet estélye.** Városunk in-telligens közönségének élvezetes és kedves esteben volt részé Vízkereszt napján. Ekkor rendezte a csáktornyai keresztény jótékony nőgyelet néma képletekkel egybekötött első farsangi táncmulatságát, melyen nagyszámú díszes közönség jelent meg.

Az estély kezdetén Zsebők János polg. isk. rajztanár valódi hozzáértéssel és min-den izlést teljesen kielégítő művészettel szem-münk elé varázsolta városunk ifju s szép hölgyei által a négy évszakot, a tudomány és művészet muzsáit.

A szépen és izlésesen feldíszített szin-pad függönyének szétlebenésével előtűnt állt a mosolygó »Tavas«, melynek fő- és mellék alakjai hiven képviselték a boldog kort, melyre mindnyájan oly kedvesen em-lékszünk vissza. — A felső tavaszt, viruló »Nyár« váltotta fel, hol virág nyílt, nemcsak kezükben, hajukban, utjukon, hanem arcu-ikon is. Még hevített a nyár melege, már szívünkbe lopódzik a poetikus ősz melan-kóliája, midőn előtűnt áll a szép »Ősz« vig szüretelővel. Még lelkünk a szép ősz

bájain, örömein mereng, immár megjelen a zürmörös »Tél«, a mely azonban csodálatos módon megelet sugárzott fogyasztó hideg helyett.

Mind a négy évszakban végtelen bájos volt a kis »babapár«, kiknek láttán nem egy szembe szökött örömkönyű.

Az évszakokat a muzsák csoportja kö-vette, mely egyszersmind a legimpozánsabb is volt. Az egyes képletekben a lapunkban is köztölt csáktornyai szépségek szerepeltek, kiknek kosztümjeik képleteiknek megfelelők s elragadóan szépek voltak s valósággal föl-tűnést kellettek. Alig tudott a hálás közön-séget betelni a látottakkal, a festői képek fe-llett érzelt gyönyörűséggel.

A szereplők nemes vállalkozását min-den egyes jelenet után a közönség hálás tapssal jutalmazta.

Az előképek után megindult a tánc s szakadatlanul lejtette a közönség fiatalága, de még az öregebbje is a késő reggeli órá-kig. Az első négyest 30 pár táncolta.

Élismerés s köszönet illeti Zsebők Já-nos urat, ki heteken át fáradozott az egy-csület buzgó elnöknőjével, Pálya Mihályné urnóval együtt az est sikerén. Dicséretes munkájuknak fényes jutalma: az est kiváló erkölcsi és anyagi sikere. Az estély tiszta jövedelme dacára a nagy kiadásoknak 324 kor. 58 fillér volt.

Az egyesület elnöknője itt mond hálás köszönetet mindazoknak, kik az est sikeré-hez és fényéhez erkölcsi és anyagi tekintet-ben hozzájárultak. Itt fejezi ki köszönetét a szereplőknek és Zsebők János tanár urnak, kik nemes buzgalommal és fáradságot nem ismerő igyekezetükkel biztosították az est sikerét.

— **Házasság.** Rechnitzer Sándor biháci (Bosznia-Hercegovina) kereskedő folyó hó 11-én tartotta esküvőjét Csáktornyan Pulai Elvira kisasszonnyal.

— **Meghívó.** A Muraközi Tiszti Önsé-gélyző-Szövetkezet rendes évi közgyűlését 1906. január 28-án d. e. fél 12 órakor az áll. népiskola épületében tartja meg a kö-vetkező tárgysorozattal: 1, Igazgatóság évi jelentése és a tiszta jövedelem felosztására vonatkozó tervezet benyújtása; 2, a felü-gyelőbizottság jelentése, a számadások és mérleg helybenhagyása s a felmentvény megadása; 3, felügyelőbizottság (3 tag) s egy póttag választása; 4, indítványok. Csáktor-nya, 1906. január 6-án. Alszegehy Alajos elnök.

— **Műkedvelői színelőadás.** Mint érte-sülünk, a Csáktornyai Iparosifjak Egyesülete az idén is, február 1-én, színelőadást ren-dez. Ezuttal a Gyimesi vadvirágot adják. A női főszerepeket Ács Matild, Csabudin Mu-riska, Novák Janka, Safarics Ilonka és Sza-lay Lászlóné játsszák. Az előadás után bál lesz. Következő nap megismétlik az előadást leszállított helyárrakkal.

— **Az alsólendvai kaszinó házi ünnepe.** Alsól ndva intelligens társadalma kiválóan megbecsüli azokat, kik hosszú éveken ke-resztül, minden érdeket nélkül a közügy te-rén fáradságot nem ismerő buzgalommal munkálkodnak. Alkalomszerűen élhalmozza az ilyen egyéneket megkülönböztetett kitün-tetésével és minden oldalról megnyitkozó szeretetével s ragaszkodásával. Ilyen társadalmi kitüntetésben részesültek a közelmult-ban Hajos Mihály, az alsólendvai polgári olvasóegylet elnöke és Pataki Kálmán, az olvasóegylet jegyzője, kik a kaszinó vezeté-sében már 20 évet töltöttek el közmegele-

gedésre. Az olvasóegylet elnökének és jegyzőjének tiszteletére ez alkalomból ünnepséget rendezett, melyről a következő tudósítást vettük:

Valóba lélekemelő volt az az ünnepély, melyet az »Alsóendvai Polgári Olvasó Egylet« tagjai rendeztek kakasdi Hajós Mihály egyleti elnök és dézsfalvi Pataky Kálmán egyleti jegyző tiszteletére, a kik 20 év óta megszakítás nélkül vezetik ritka tapintattal, teljes odaadással az egylet ügyeit. Az ünnepély lefolyása a következő volt: A polgári olvasó-egylet d. u. 5 órakor Pollák Lázár korelnök elnöklete alatt diszközgyűlést tartott, a melyen Kiss Dénes polgári iskolai igazgató eszmedüs szép beszédben üdvözölte a két ünnepelt. Mialatt az elnöknek az egylet részére megtestelt arcképéről hullt le a lepel. Majd Pataky Kálmánnak nyújtott át az ünnepély szónoka a fíradhatatlan munkásság elismerésül arany tollat. . . . Este az ünnepelték tiszteletére társasvacsorát rendeztek az egylet tagjai, a melyen Dr. Józsa Fábrián és Dr. Brünner József magas szárnyalású szép beszédben köszöntötték fel az ünnepeltet, a kik meghatva mondtak ezert köszönetet. A társasvacsora hangulata mindvégig emelkedett és hazafias volt.

— Esküvő. Herrstein Sándor betűszedő ma délelőtt 11 órakor tartja esküvőjét özv. Fürst Vilmosné úrnóval Csáktornyan. Herrstein Sándor úrnak, ki lapunk magyar részének a buzdó szedője tartós boldogságot és meglepedést kívánunk!

— A csáktornyai önk. tűzoltó-egylet folyó hó 21-én d. u. 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését saját helyiségében, melyre a pártoló tagokat is tisztelettel meghívja az elnökség.

— Járásbíró és ügyvéd. Az igazságügyi miniszter főhatalmazása alapján Simon Lajos csáktornyai járásbíró hatóság előtt való rágalmazás miatt pört indított Csesznák József fővárosi ügyvéd ellen. Az ügyvéd ugyan is az igazságügyminiszterhez intézett beadványában más bíró delegálását kérte, mert Simon járásbíró állítólag Ziegler Kálmán ottani közjegyző kedvéért egy hagyatéki ügyben elutasította az ügyvéd kérvényét. A nagykanizsai törvényszék előtt a vádolt azaz védekezett, hogy beadványában senkit sem rágalmazott meg, legföljebb elszólta magát és tiszteletlenséget tanúsított a bíróság iránt. A törvényszék ötszáz korona pénzbüntetésre ítélte Csesznákot s ezt az ítéletet a győri kir. tábla és most a Kuria is jóváhagyta.

— Eljegyzések. Valentiny Miklós rigyáci tanító jegyet váltott Kovács Izabella kisasszonnyal Zalaegerszegen.

Sárvári István pótrétei tanító jegyet váltott Taschner Iduska kisasszonnyal Murakereszúron.

— Nyilvános nyugtázás. A csáktornyai keresztény nőegylet folyó hó 6-iki farsangi estélyén a következő felülfizetések történtek: Pálya Mihály 6, Tankó Péter 1, Vutsák Miksáné 2, Bencsik Richárd 2, Koticz Károly 1, Mihalics Ferencné 1, Unterecker József 2, Csury Anna 2, Özv. Molnár Józsefné 2, Kornfeind Nándor Drávavásárhely 2, Dittrich János 2, Mesterics Aladár 8, Simon Lajos 6, Kovacsics Ferenc 6, Strausz Miksa 2, Kelemen János 1, Hirschmann Leo 4, Sömen Viktorné 2, Császár Ernő 2, Stöger Béla 2, Frász Balázs 3, Margitai József 3, Szalmay Józsefné 2, Zrínyi Miklós 8, Mráz Jenő 3, Dr. Schwarz Albert 3, Dénes Béla 2, Plichta Béla 2, Ifj. dr. Schwarz 2, Grau Géza 1, Hirschmann Adolf 2, Masztnak József 4,

Schulegg János 2, Baranics Andrásné 2, Heilig József 3, Molnár Gáspár 4, Szilágyi Gyula 2, Kraschovetz József 2, Nuzsy Mátyas 6, Pethő Jenő 6, Zakát Henrik 4, Wollák Rezső 4, Benedikt Ede 4, Rosenberg Richárd 2, Rosenberg Kálmán 3, Rosenberg Lajos 3, Kristofics Győző 2, König Ernőné 2, Blau Benő 1, Dr. Szébenyi Lajos 2, Draskóci Sándor 1, Vrana Győzőné 1, Kecskés Ferenc 2, Ziegler Kálmán 6, Benedikt Béla 6, Pestalics Fábrián 4, Králics Bálint 5, Imrei Ferenc 8, Vargha Folgáng 2, Weisz Miksa 2, Lukofnák Bernát 2, Bencsik Stana 5, Jokl József 1, Heissig Ferenc 1, Srey Ferenc 1, László Béla 1, Kohn Hermann 3, Benedikt Heimann 2, Pekkellmann Manó Budapest 4, Martonossy Imre 8, Dr. Viola Vilmos 3, Dohsa Kálmán 3, Larnszack István 3, Kende Róbert 2, Szalon Péter 2, Fejér Jenő 1, Nádasdi Nándor 2, Pollák Gyula 2, Scheffer Rezső 2, Heinrich Oszkár 1, Neumann Róbert 8, Magics Ferenc 2, Heinrich Sándor 1, Riss Izidor 2, Strausz Sándorné 5, Premec Miklós 1, Dr. Schwarz Lajos 3, Grész Ernő 4, Dr. Hidvégi Miksa 2, Dr. Wolf Béla 5, Korpits József 1, Gráner Miksa 4, Villamtepl 10, Baumann Zsigmond 2, Hencsey Gábor 2, Grics Géza 2, Viasz Nándor 2, Kovács János főerdész 20, Kollarits Mihály nyug. aljárásbíró 4, Bernyák Károly 4, Friedl vendéglő 10, N. N. 2, Özv. Vrantits Károlyné 2, Szenteh Dezső 1, Zdelár Miklós 4 kor.; mely felülfizetésekért az egyesület nevében hálás köszönetet mond Pálya Mihályné elnök.

— A csukamájolaj ujabban ismét nagyon elterjedt használatnak örvend, mióta tudniillik sikerült teljesen tiszta formában előállítani. A tiszta csukamájolaj iz- és szagnélküli, könnyen emészthető és gyorsan felszívódó folyadék, melyet a gyermekek igen szívesen vesznek be s minthogy a tiszta csukamájolaj a legjobb gyógyszeres tápszerek közé tartozik, egyszersmind megakadályozza, hogy a csontrendszer fejlődésében visszamaradjon. Nálunk méltán legjobb hírnévnek örvend a Zoltán-féle csukamájolaj, mely az összes külföldi gyártmányokkal sikeresen versenyez.

— Községnyilvánítás. Stridó községjegyesség községekben fennálló 4 állami iskolában — Stridó, Räckanizsa, II. Hegyker., IV. Hegyker., — 50 gyermek lett január hó 5-én részben vagy egészben felruházva. És pedig 7 fiu teljes teli kabátba valót, 2 fiu teljes nadrágra valót, 5 fiu teljes öltönyre valót, 7 leány teljes zubbanyra valót, 2 leány teljes szoknyára valót, 7 leány teljes öltözetre valót, 3 leány meleg kendőt, 17 fiu és leány erős téli cipőt kapott. Az eszme a tanítóktól származott, kivitelét pedig Belletz Ede köljegyző valósította meg. Tizenhárom községgel tárgyalva sikerült a szegények segélyezésére fenntartott alpból 200, azaz kétszáz koronát megszavaztatni. Ezen összeg fedezésével nyerte el az anyanyira reászorult szegény gyermekcsereg a legszükségesebb ruhadarabokat; lehetővé tette az iskolázást; a szülők könnyeit pedig apasztotta. A szép adományt nyert tanulóknak nevében e helyen is a leghálásabb köszönetét fejezi a köljegyző ur és a községek előljáróságainak a hegyvidéki állami iskolák tanító-testülete nevében. Stridó, 1906. január 9-én. Danitz Sándor, ig. tanító.

— Megszökött a bor árával. Jagecz Ferenc drávavásárhelyi korcsmáros mintegy 900 kor. értékű bort vett át Meider Márk ugyanottani lakostól korcsmai kimerésre oly föltétel mellett, hogy a bor árát a kimerés után adja meg Meidernek. A bort ki is mérte Jagecz, a pénzzel azonban folyó hó 5-ike virradóra megszökött Stajersországb. Buján Mihály nagyfalusi fuvaros vitte kocsjával a

szőkevényt Polstrautól mintegy 2 órajárásnyira levő Szentmiklós hegyre, hol egy korcsmában a felesége várta már a család szőkevényt. Hogy a Szentmiklós hegyről merre vették utjokat, nem tudni.

— A levágott vagy elhullott sertések járat levelei. Csáktornya nagyközség előljárósága felhívja mindazon sertés tulajdonosokat, akik sertést saját fogyasztásra leölnek — vagy pedig akiknek sertésük elhullik, hogy a vonatkozott járatú leveleket az előljáróságnál esetről-esetre átadják, mert azok megsemmisítés végett az állategészségügy rendezéséről szóló 1888. évi VII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 40.000/888 szám F. M. rendelet 21 §-a értelmében a járás főszolgabírájához lesznek beterjesztendőek.

— A legjobb száj- és padlás a dr. Feles fogorvos **Stomatín** száj- és fogápoló szerével érhető el, melyeket, a legkiválóbb fogorvosok legkitűnőbbeknek ismertek el és mindenkinek ajánlják. Számos kiállításon első rendű érmekekkel vannak kitüntetve. **A Stomatín fogpor** **Stomatín fogpaszta és Stomatín fogkrém** alakjában előállított fogtisztító szerek rövid idei használata által a fogak tiszták, ragyogó fehérek lesznek és állandóan tiszta, fehér és ép állapotban megtartatnak. **A Stomatín szájvíz** kitűnően desinficiálja a szájüreget és a fogközöket, elhárítja a rothadást és a száj kellemetlen szagát és a foghúst és fogakat conserválja. Egyszeri kísérlet mindenkit és praepratumok állandó fogyasztójává teszi, mert a meglepő siker a legjobb dicséret. Kapható Csáktornyan: Mráz Testvérek és Gráner Testvérek fűszerüzletében és Pethő Jenő gyógyszerüzletében.

— Perakon tartott Szilveszter estén felülfizettek: Ebenspanger Miksa 2, Spitzer József 1, Bellányi Mihály 1, Dénesi István 1, Habus Mihály 4, Glavina Anorás 2, Szabó Zsigmond dr. 2, Kovács Rezső 2, Reményi Zoltán dr. 2, N. N. 2, Kele György 2, Böhm Tita 2, Muraköz szálloda 4, Varga Jakab 4, Drahanovszky Géza 5, Kemény Fülöp dr. 4 korona; összesen 40 kor. Fogadják az adakozók az egylet nevében szíves köszönetünket. Itt említem meg, hogy az összes bevétel 154 K. — fill.
kiadás 46 » 14 »

tiszta jövedelem 107 K 86 fill.
Molnár Béla, a szeg. tan. seg. egyt. gazdája.

— A segéd úr. Rózsás János borbély segéd Mikk Szilárd csáktornyai borbélynál volt alkalmazásban. Dolgát jól végezte, de néha egy kissé mulatott is. A mulatság azután azt eredményezte, hogy a szabót, susztert csak szóval tudta tartani hónapokon át, de végre már nagyon zaklatták s újvánapjára virradóra megszökött, mely alkalommal ellopta a gazdája felöltőjét és az iparosifjak egyesületének a játékpénz gyűjtő perselyét is, mely dolgaiért a csendőrség is érdeklődni kezdett utána és 9-én el is fogta a szőkevényt.

— Lopások. Ifj. Persics István majorlaki lakostól, a nyitva hagyott szobában levő ládából, mikor senki sem volt a szobában a népfelkelési igazolványát az igazolványban volt 2 drb. 20 koronás bankjeggyel együtt eddig ismeretlen tolvaj elvitte.

Horváth Vince 17 éves csavargó szolgagyerek f. hó 7-ére virradóra ifj. Zelecz Antal jánosfalusi lakostól különböző ruhaneműeket lopott el. A tolvajt Nagyfalun fogták el s a lopott holmik nagy részét megtalálták nála. A még fiatal, de már nagyon is jól induló tolvaj csemetének nem ez az első tette; már 1903-ban ült 6 hónapig börtöres lopásért.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Preplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fai računaju.

Odgovorni urednik:
LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

„Šloganje.“

Vu zadnjim broju naših novin smo dali glas, kak je vkanila jednoga medjimurca jedna ciganica. Karte mu je šlogala, a nazadnje je sa jednom petkom napravila fuć — zbogom.

Sada smo dobili vu toj stvari jednu vrednoga lista, kojega za navuk našim čitačeljom i onim koji još kakšu čopriju veruju, čeloga izpišem tu. Lista nam je jeden vredni čitatelj poslal iz gornjega Medjimurja i smo na njegovu prošnju mu ime neizpišem vu.

List je sledeći:

„Čitali smo vu Murakózu, da je jedna ciganica vkanila Lovrencsics Lukácsa vu Palovci, kada mu je karte šlogala. Akoprem je tu kak sunce svetlo, da je ciganica vkanila siromaka Lovrenciča, ipak su se najšli nekoi koji su govorili, da ciganica kada karte šloga, onda istinu govori. Jeden kojega svi vu fari dobro poznamo je i to rekel da je on čital vu novinah, da i vu Budapešti su je žene koje šlogaju karte, pak i takve su je, koje iz šake čitaju ljudsku sreću.

Fest smo se stricali nad tem i već već bi se nekoi i posvadili bili, ako nebi ravno med tem došli med nas gospon podnotariuš, koji kada su čuli, od česa se spominamo su nam sledeći dogodjaj povedali.

Na mojim rodnim mestu je moj otec dobro stojeći gazda. Poslušajte dakle kaj se je jedenkrat sa njim pripetilo.

Vu našim selu je bila takaj jedna šlogarica. Od njene lenosti je samo njeni jezik

bil vekši. Koga je ona jedenput na svoj jezik nabrala, onomu je jaj bilo. Pak zato se je od nje svaki bojal. Ali moj otec njoj je ipak nikaj ne veruval. On je rekel kaj puci povedati da muža dobi šparavnomu človeku, da bude bogat, a razsipnomu, da bude doli došel, to je nikaj ne novoga, to svaki zdrave pameti človek si more tak misliti. Ali ipak su tak hodili k njoj ljudi, kak da bi na proščenje hodili. Baba je dobro živela bez toga da bi kaj delala.

Moj otec si je duže glavu trl, kak bi ljudi odevcil od te bedastoče. I jedenkrat mu je nekaj došlo na pamet.

Otišel je k babi, gda je ravno najviše ljudi bilo tam. I prosil nju je naj mu karte šloga.

Baba se je jako raduvala mojemu otcu jer je mislila, da bude od sada i on takov bedak, koj ako bi ga črevo bolelo bi si taki dal karte šlogati. Pak zato mu je tuliko sreće napovedala, da su mu bila puna vuha. Rekla mu je da doma pod pocekom je velika sreća zakopana, ako do ove sreće dojde, za malo vreme bude dvadeset krav imal vu štali. I Bog zna kaj sve drugo mu je nagovorila. Kada je kraj bilo svemu onda je moj otec zahvalil babi na šloganju.

— Aha, to né je dosta, zabadaš se niti Bog nemoli, za šloganje morate platiti! zbrblala je hitro baba.

— Tak? odgovoril je moj otec — poveć mi za istinu jeli ti sve znaš?

— Što pak bi bolje znal, kak ja! — odgovorila je baba.

— No onda bi i to mogla znati, da ja niti jeden krejcar nemam pri sebi!

Kak je to moj otec zgovoril svi su se počeli smejati pri babi. Od onoga vremena neima već baba tak lehki živeš kak predi.

To su nam gospon podnotariuš povedali na kaj smo se mi svi počeli smejati. Niti jeden je već proti ne rekel. Vu tem jednim svi jednako mislimo, da koj karte šloga ravno tak bi si zaslužil rešta, kak koj drugomu iz žepa peneze krade.

Do sém je list našega prijatelja i mi ga čisto rado vun damo naj si i naši čitatelji zemeju peldu, da sve nije istina, kaj ciganice iz dlane čitaju.

V. J.

Politički pregled.

Prošloga tjedna se je dopeljal vu Debrecen Kovács Gusztáv kojega je kralj za velikoga župana imenuval vu Hajduvarmediju. Akoprem je Kovács vu tajnosti putuval, vu Debrecenu su ipak nekak zazvedili, da veliki župan dojde. Velika množina ljudstva je čekala velikoga župana, koj kada je doli stupil iz cuga svi su na njega nahrupili i strašno ga zbili. Doli su ga hitili na zemlju i strašno ga tukli. Ali nečemu ljudi nisu se pomirili sa tem, nego su ga deli na mrtvečka kola i onak su ga — peljali vu varaš. Bog zna kaj bi se ovdi pripetilo, ako žandarstvo nebi stupilo med ljudi i nebi oslobodilo velikoga župana.

Ovoga meseca 8-ga je i — Pestvármegjinski upravni odbor držal šednicu, na

Z A B A V A.

Pripovedke iz 1848. letnog bojnog vremena.

Pisal: Majozen Ferencz.

1848 i 1849. Što nebi znal, kaj znamenuvaju ova dvé ljeta! Kad je već svabska kamarilla dokraj štela izbrisati ono, za kaj su naši starci vnogo i vnogo krvi prelejali, a to je naše lepe domovine slobošćina, jesmo sablju primili vu ruke, da svojom krvjom i življenjem obranimo svoju slobošćinu. I mi medjimurci nismo zaostali, i mi smo bili delnici ovoga boja, da pokažemo svetu da i vu nami gori ljubav prama našoj lepoj magjarskoj domovini. Nije meni cilj vu ovoj mojoj štivi slaviti medjimurce izpisali su to već drugi. Cilj mi je medjimurcom predstaviti iz ovoga krasnoga boja domobranca, tojest honvéda, husara, gardišta a nazadnje, kaj bi n jprvo bil moral vćiniti magjarsku žensku. Ovi svi nam tulike i tulike lépe példe predstavljaju s svojim opošananjem, poštenjem i vitežtvom, da se od njih svaki more vućiti kak moramo svi sku pa biti verna, dobra deca naše domovine

* *

Kakov je bil honvéd?

1849! Tužno te nazdravljam i tužno budem pripovedal ovoga žalostnoga dogodjaja. Isaszeg! Pri Isaszegu se pripetilo, Pod bojom pri Isaszegu.

Med nekojimi grmi se na smrt bori jeden nemški oficir i jeden magjarski honvéd. Rana oficirova se jako krvarila, on se je ipak boril zadnjom jakostjom. Smrt je svoga črnoga plašća već obstrla nad njegovu glavu. Čez njegve rane je hitro vun stekla krv, i skup se je zrušil, ali svoju sablju je još onda v ruki svoji tiskal, kak da bi ju s sobom kanil odnesti, da na drugim svetu osvedoči, da je za svojega cesara vitežki vojval.

Honvéd je vu ruke prijel i podupiral je vumirajućega oficera. Vumirajući oficir nije bil više njemu neprijatelj. Na mesto srditosti je čutenje kršćanske dužnosti postalo vu honvédovim poštenim magjarskim srcu.

Honvéd je kanil rane vumirajućega svabskoga oficera spovezati, ali ov je čutil da se mu smrt neprestano približava, i žmehko mukom je jeden pusel pisma potegal spod svoje oprave, svoga pogleda je na honvéda hitil i posle dugoga premišljanja je tak rekel:

Mi smo neprijatelji smrt me je vu tvoju blast dala, iz tvojega obraza poštenje vidim Moju najzadnju želju zročim na tebe. Evo ti je moj testament i jeden las iz moje glave. — Vu moji domovini ljubezna žena i troja draga deca teško čekaju glasa od mene. Ako ne dobiju ovo pismo vu ruke, tak žena moja, kak i deca za naveke su nesrećni. Jeli mi obečaš, da njim vu ruke daš ovo moje zadnje naredjivanje?

Honvéd je razmil nemškoga jezika, ali govoriti nije znal. Svoje suze je obrisal i sglavom ja smahnul, da je

Oficér je svoju zadnju jakost skup pobral.

— Zaisto mi vćiniš to? jeli budeš pozabil, da sam tvoj neprijatelj bil, i načiniš temelja moje žene i dece buduću sretnost? Jeli si pripraven na ov veliki i samoga sebe zatajući dar?

Honvéd je svoju ruku ra srce del i samo je tuliko rekel:

— Ja sam magjar!

Oficér je iz ove reći razmil da magjar svoju reč drži.

Ranjenik je sve bolje spoznaval dohadajući smrt i drhtajući zgrabi ruku honvéda ter moleć veli.

kojoj je Laszberg grof hotel predsedovati, kakti namestni veliki župan. Ali člani odbora su to priprečili. Policajci su i dva ablegate odegнали sobom i po izpitu su je nazad slobodno pustili.

Baron Fehérváry ministerpredsednik je ovoga meseca 10-ga sa svemi ministri vu Beču (Wi n) bil, gde je sa austrijskimi ministri razprave držal.

Kak pišeju novine grof Goluchowski Agenor minister zvunašnjih poslov bude se moral zahvaliti na ovoj službi.

Buna vu Ruskoj.

Vu Ruskoj je blaženi svet. Svepovsud štrajk svepovsud krvavi boji, soldačstvo se punta, muži puntaju, službeniki se puntaju, nigdo nema već sigurni život, tam nega već pravice. Jedino puške i sablje imaju moć, štuki grmiju, a car se boji za korunu. Samo sada znamo kakov je bil boj vu Moskvi januara 1-ga. Streljalo se je celi den. Porušeno je po priliki 100 hižah i opalo je do 200 ljudi. Strašno vngog njih e oranjenih.

Sada januara 22-ga bude jedno ljeto da se je ruska buna zaisto započela. Gapon svećenik je sa ljudmi išel pred cara i na svećenikove reči su puške odgovorile. Gapon sada vu Francuskoj živi i veliju da se žaluje, kaj je bunu zrokuval vu Ruskoj.

Ruski soldati koji sada iz Mandžurije dimo ideju su vu Siberiji osvojili rusku željeznicu i pobunili su se. Car je vojsku poslal vun, da proti pobunjenim soldatom naj postupaju, kak naj tvrdeše.

Vu Južnoj Ruskoj se muži opet počeuju buniti. Vu Tiflisu su više skladištah našli, vu kojih su bombe bile sranjene.

KAJ JE NOVOGA?

— Prosimo naše poštuvane predplatnike, naj nam vu novim tertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.

— **Kolendar.** 15. Pondeljek. Pavel puščenik — 16. Tork, Marcel papa. — 17. Sreda, Anton

— Prisegni, da budeš zvršil ono, kaj je tvoj pošten pogled i pomiluvasti obraz v ovi zadnji vuri obečal! Jeli budeš vu ruku moje žene dal ova pisma?

Raztuzeni honvéd se gluboku nagnul k vmirajućemi, iz njegve oči je jedna suza opala na bleđi obraz, pisma je v opravu svoju skril i svoju ruku je proti nebi zdigel i opetoval.

— Ja sam magjar!

Oficer si je još jedenput zdehnu, obraz se mu je razsvetil i duša mu je odisla vu domovinu vekivečnoga mira.

Honvéd je s postenjem zakopal svoga preminutoga nepriatelja i drugi dan je od svoga kapitana dva tjedne slobočinu prosil ali njegva prošnja nije bila zvršena.

Pošten honvéd si nije mogel mira najti svoju prošnju je opetoval, molil, i sve je načinil, da svoju reč zvrši.

Zabadava!

Honvéd je od dneva do dneva tužneši postal.

Pred oči su mu podjednim bile krvavoga i vmirajućega oficera moleće oči, vuha su mu pod jednim pokojnoga zadnju prošnju čule a vu srcu pak ga kakti žerjavka pekla njegva dana dana reč.

puščenik. — 18. Četvrtak, Zlatica dev. muč. — 19. Petek, Kanut kralj muč. — 20. Subota, Fabijan i Šebastian muč. — 21. Nedelja, Sveta Familija. Evangelium ove nedelje je kak je Jezus došel doli iz brega i zvrčil slugu kapernaunskog stotnika. (Matej VIII. 1—13.) — Zadnji fertalj meseca je 17-ga, tojest vu sredu o 9 vuri 48. minuti na večer. — 15 ga tojest vu pondeljek sunce zide ob 7 vuri 26 minuta i zajde ob 4 vuri 22 minuti. Sejmi i proščenja vu Križevci 20-ga, vu Ljubuščici 17-ga. — Vreme bude se pod jednim menjalo. Osobito vu srednjoj Europi je vreme pod jednim oblačno i na nekojih mestah je bil sneg i dežd. Mi deždja najvišekrat od zahoda dobimo. i gledeč na veliko sparivanje morja, na nekojih mestah moremo čekati deždja. Po noći zmržjeno.

— **Pašuši od zaklanih svinjah.** Poglavarstvo velike občine Csáktornya, pozove sve one gazde svinjah, koji svinje za svoju stran zakoleju — ili pak kojim svinja vcrkne — da od ovih svinjah pašuše vu svakim slučaju naj občinskou poglavarstvu prek daju, jer ovi budu poleg zakona zbog uništenje velikomu sudcu prek dani.

— **Vino je prodal, pak je skočil,** Jagec Ferenc drávavásárheljski krčmar. Najmre od Meider Móra je Jagec za 900 koruna vrednosti vina prek zel da toči. Sada, kad je vino stočil je ovoga meseca 5-ga vu noći sa ženom skup skočil. Na krčmini vratu je cedulu ostavil, gde Maideru zahvali na dobroti. Jagec je vu Štajersku skočil i Bujan Mihalj ga je peljal vu Sveti Mikloš. Ali kak od svetoga Mikloša dojdeju Maideru glasi, Jagecu je tam već ni tora ni glasa.

— **Tatbina.** Nije dobro stan širom odprto ostavili. To se je sada navčil Percis Istvan iz Majorlaka, kojemu su iz odprte hiže vkrali knjigu od črne vojske. Za knjigu se on tak nežalosti, kak za one dva komade 20 korunaste banke, koje su vu knjigi bile. Sada niti tata, niti knjige, niti banke.

— **Nabuhali su Kruheka** vu Drávavásárhelyu. Siromak Kruhek si je došel vizit impertuma jemat vu Csáktornya. jer veli da su va vu krčmi zbhahli čista nedužno. Igral je kakti predjar i na mesto penoze su mu rane zaslužile njegove gosle.

— **Plemeniti čin.** Vu notariušiji Štri-

gove i okolice su četiri orsačke škole. Štridó, Rackanizsa II. Distriktuš i IV. Distriktuš. Vu ovih skolah je 50 siromaške dece bilo nagradjeni sa opravom. Občinsko poglavarstvo 13 štrigovskih občinah je na te plemeniti cilj 200 korun dal. Vidi se da ove občine imaju plemenite vodje. Tak bi to dobro bilo i vu drugih občinah.

— **Vu zdencu se je vtopila.** Per hóc Mária 18 ljet stara služkinja je već 2 ljeta služila vu Muraszerdahelyu pri Horváth László gospodaru, gde je svoje delo navek vu redu zvršila. Prošloga meseca 22-ga je celi den zvršavala v redu posle i na večer se je navečerjala. Domaći su mislili, da po večerji zdele pere samo gda je 8 vur minu su išli gledat gde je puca. Presenetjeuo su spazili, da je nikakve posle ne zvršila i nigde nje nega. Iskali su nju ali su ju nigdi ne mogli najti. Dva tri dni su minuli i puca je ne bilo, pak niti rodbina su ne znala gde je. 24-ga je onda gazdova kći, Robb Ferenc žena to bila rekla da naj pogledneju vu zdencu, morti je nutri skočila. Na to su vu zdencu počeli iskati i za istinu puca su vu zdencu našli sa glavom doli obrnjeno i mrtvo. Iztraga teče, da kak je puca vu zdencu došla. Ili hotomice ili nehotomice ili pak nju je gdo zaklal. Kak smo mi čuli povedati puca je na čelu veliku ranu imala, kak da bi nju gdo vpičil. Mi neznamo jeli je to istina ili ne, istinu bude vre iztraga iznašla.

— **Lehka smrt.** Jedne petrogradske novine pišeju sledeće za ispisati vredno spominanje. Dve starice med kojemi jedna je vu neizvrčajlivem betegu trpela, spominale se jesu jedna s drugom.

— Moja dušica nebu dugo kaj ne da vumreš?

— Istinu imaš moja draga, spoznavam da već nemrem podnašati dug!

— Pak imaš penoze za sprevod?

— Nemam, čisto nikaj nemam. Znaš da nit jednoga kopeka nezmorem.

— Onda bolje bude, ako k spovedi ideš vu kazansku cirkvu?

— Tak veliju, da Trepov nadvladar tam na kupe da streljati ljude i koj tam vumre, njega na orsačke stroške da poko-

— Ja sam magjar!

Posle jezero i jezero nevoljah je nazadnje ipak k svomu šeregu došel i pri svojim zapovedniku se prijavil, kak begunec.

Strogi vojni sud ga je na smrt odsudil i honvéd je batrivo i mirno vumerl. Zadnje reči su mu bile:

— Ja sam magjar! Svoju reč sam zadržal! Živila domovina!

Pred zapovednikom se javi jeden mladi človek, rad bi za kanonira dojt.

Vu ovim vremenu nisu tak zbiralimladiće, kak denes. Na assentanciji niti ni se moral mladić slečiti, osobito vu takvim slučaju, ako je on z vuna dosla jaki videl.

Zapovednik je nutri zel mladića, na kaj je on veselo kanil odtidi.

Zapovednik je samo onda zapazil, da mladi dobrovoljnik jednu ruku pod jednim v žepu drži.

— Gde ste se vi to vućili? Pred višnjega treba sa v žep vteknjenemi rukami dojt?

Mladić se je neizmerno začerlenil na ove reči.

— Denite vi svoju ruku na žnuru, vućite se postenja.

pati. Raku dobiš, moja dušica svećenik bude išel za tobom i grob te nebude nikaj koštal . . . vse bude zabadava poljeg kršćanskoga reda. Ja ti to morem reči moja dušica, da se pašči prama kazanski cirkviko pak bi te nadvladar sa svojom lastovitom rukom zatukel, moreš si premisliti kak velika sreća bi bila to zate! Za stanovito, ni ti je to sala.

— **Više opravke je vkral** Horváth Vincze 17 ljet star potepuh ovoga meseca 7-ga vu jutro pri Lelek Antalu jánosfaluis-kim stanovniku. Zatem je pobegel vu Nagytalu občinu. Ali tu je na zanjke došel. Prijeli su ga i opravu od njega vzeli. Horvát je mladi, ali je već dosta poznat, kakti tat. Zbog toga njegovoga svojstva je već i sedel nekoi mesec vu reštu.

— **Gde je žene moči kupiti**, takov sejam takaj je vu Belgiumu. Vu jednim malim varašu, Arlonu svako ljetu vu decembru sejma držiju vu kojim je poleg osla i vola i ženske moči kupiti. Najme iz čele okolice se zideju tu dečki i puce već vu staroj navadi Na večer se veliko gostovanje drži sa muzikom, kada je vrème, da se pari spoznaju. Vu jutro svaki pelja dimo svoju zaručnicu, koju onda mora vzeti jer je to stara navada.

— **Kohl Medard biškup** je pri svetim Otcu papi bil onaj tork po božiču. Biškupa je Vazsary Kolos hercegprimas poslal, vu Rim, da svetomu otcu papi prilikom novoga ljeta srečno novo ljetu želi. Sveti otec papa se je jako raduval i dugo se je razgovarjal sa biškupom. Zatem pak je blagoslov poslal magjarskomu narodu katoličke vere.

— **Zima vu Taljanskoj**. Vu Taljanskoj zemlji je zima. Istina, da sněg svigdi ne curi, nego takva zima je kak to vu Taljanskoj mora biti. Zeleno drevje, vugoden zrak, modro nebo, to sve vugodnem dene život vu Taljanskoj. Ali zato ljetos mjenje stranskih ima Taljanska, kak druga ljeta. A toje zbog potresa, koj je vu Siciliji

i vu Napolju bil. — Dok je po Taljanskoj na mesta lépo vreme, zatoza je vu Rimu ovoga meseca 3-ga sněg bil. Vulice su pune bile i 4-ga je takaj počelo cureti. Ali drugi dan je već lépo vrème bilo i sneg se je raztalil.

— **Dva vuke je preobladal** Csoban Vasilj, kada je iz Szászrégena dimo išel vu Hudak občinu. Po putu iduč na večer su na njega navalili dva vuki. Csoban se nije prestrašil. Iz podpasa je noža zmeknul i prvoga vuka, koj je na njega skočil, je vu srdce vpičil. Drugoga vuka, koj je mlajši bil je za šinjak zgrabil i nesel ga je vu bližnje selo, gde je larmu napravil. Na larmu su došli skup ljudi, koji su ga onda oslobodili od vuka.

— **Dragi žrebec**. Tak dragoga žrebca kak, je nekokov Sulzberger zvani bogataš kupil vu Basedovu vu Nemškoj je malo gde. Za žrebca je 360 jezer korunah dal, žrebec je čistokrvne englezke fajte.

— **Kuliko ljudi pomerje na zemlji** čez jedno ljetu? To je sada izračunal jeden englez. Poleg njegovih računov na jedno ljetu vumerje 33 milijonov ljudi. Iz ovoga dojde na jeden dan 41,584 na jednu vuru 2.730 — i na jednu minutu 62. Dakle svaku sekundu, tojest dok mi jedenput dehne-mo vumre jeden človek na zemlji. Četvrtina stanovnikov zemlje vumre pred 7 ljetom, a skorom polovica pred 17 ljetom. Poprek znaša doba življenja 30 ljet.

— **Penezi vu ribjem želudcu** vu Adrijanskim morje, nedalko od Spalato varaša (vu Dalmaciji) su ribiči prijeli jednu veliku ribu. Gđa su rezparali su joj vu zelucu našli jednu mošju sa 59 korunah 79 fille-rov. Tak veliju, da je to jeden taljan zgubil, koj se je peljal pred kratkim vremenu vu čunu i nije već nazaj došel.

GOSPODARSTVO.

— **Mlečna zadruga**. Vu Zalavármédjinskoj Tófej obćini je 20 gazdov utemeljilo sa 61

akciom mlečinu zadrugu. Ravno takvu zadrugu su napravili i vu Gutorföld obćini 13 gazdi. Obedve ove obćine kraj zalaegersčke željeznice stojiu banhofe imaju itak budu sigurno mogle cvesti njihove zadruge. Po cugu budu mleko lahko pošiljali tak vu Lendavu, kak vu Zalaegerszeg.

— **Magjarskih vinogradarov** orsačko društvo je odlučilo, da bude tak na nasen gazdom, kak i kupcom vu javnosti držalo kuliko vina imaju gazdi. Dalo je vun poziv, da najgazdi i obćine javiju svoje vino. Na poziv je sada 120 jezer hektolitrov vina javleno. Društvo se trsi, da bude i vu stranskij zemljah priskrbelo našemu vini kupce. Dobro bi bilo ako bi i naši medjimurski vinogradari javili množinu svojega vina.

— **Nova željeznica** bude od Keszthelya do Kaniže, odovud do Gyékényesa. Na osnovanje je dozvolu dal minister trgovine dr. Kreisler i dr. Gyórfi kanizikm fiskaliušom.

— **Poboljšanje mladine**. Minister poljedelskih poslov je vu noveše vreme 15 jezer korun dozvoljil, da se za nje čiste krvi mladina kupi. Ovoga ljeta oko 9 jezer mladine razdeliju vun med gazde. Razdelenje se je već započelo.

— **Gdo svilne kukce hoće** držati i ljetos zabadav dobi svilnih kukcov jejci, kak to sada na znanje daje ministerium poljedelaskih poslov. — Gdo hoće jejci ili kukce dobiti naj to prijavi pri obćinskim biztošu svilogojstva, ili pak pri obćinskim poglavarstvu, koje je dužno to nadzorničtvu svilogojstva vu Szegzárd javiti.

Gubona árak. — Ciena žitka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	16.00—
Rozs	Hrz	12.00—
Árpa	Ječmen	13.20—
Zab	Zob	13.20—
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.20—
Fehér bab uj	Grah beli	23.50—
Sárga > >	> žuti	19.00—
Vegyes > >	> změšan	18.00—
Kendermag	Konopljeno seme	28.00—
Lenmag	Len	17.50—
Tökmag	Košćice	22.00—
Bükköny	Grahorka	18.00—

Dobrovoljnik je jednu ruku na žnuru del. —

— I drugu.

Mladič samo nije stel drugu ruku vun zeti, nazadnje mu nju je jeden kaprol vun potegel.

Tam već nije imel ruku. Jošće pri Moóru vu boju su mu ju odsekli, onda pak ga vlovili i v Pozsony odirali. Tam komaj da je ozdravil, odmah je pobegel i znovič je poiskal magjarskoga logora misleč — da s jednom rukom kak kanonir bude mogel na službu biti domovini.

Jeden mladi, vesel honvedski leitinand je pre jednim jako za strahovitoga poznatim nemcu na obedu bil. Hižni gazda mu veli:

— Gospon leitinand, zaisto oni su tak suhi, kak jeden pravi hrt.

— No—no!—odgovori officér —samo pazite na se, jer su hrti jako nevarni za zajce (tojest ki se boji, semu veli) da je zajec, a nemci su se bojali pri nas.

Fannika.

Fannika je žena jednoga šoštara. Njenoga poštenoga muža su za Tomaša zvali. Dober je bil kak friški puter, Fanniku nigdar nije bantuval, sa jednom rečjom takov muž je bil, kojemu žena veže gaće.

Fannika ja išla vu krčmu sama, tam je plesala sa dečki piti jim kupovala, za one drage peneze, koje je njeni Tomaš sa težkimi žuli zaslužil. Ali Tomaš je dobrovoljnoga srca bil, mislil si je naj se zadržalja sirota ženska, im poleg mene itak nema nikakove dobrote.

Pak se je i Fannika zadržalja. Još bolje kak si je to Tomaš mislil. Jer dok je on siromak fucal nad čizmom kak vol, zaloge je njegva Fannika ne samo plesala nego i drugo kaj kaj delala kaj nebi bila smela. Pak nezoveju zato Tomašovu susedu Kvasaricu zato za lědu vu seli, da ona niti to nebi znala kaj Fannika dela.

Hajd ti baba k Tomašu. Ravno je dobro došla jer je Tomaš sam bil. Dober večer je želela a zatem pak je počela svoje litanije:

— Pak ste sami doma? Sam si mislila taki da bu tak. Nije zabadav fajni dečko Škrban Jožo, Fannika dobro zna povohnuti steri falat je belši.

Tomaš je na to tak srdit postal, da je babu vun hotel hititi. Ali baba nije zato baba pak Kvasarica nije zato Kvasarica da bi gdo jakši bil kak njeni jezik. Lepo je ruke na kuće metnula i onak se podprla pak je počela:

— Viš ga viš! Na mesto, da bi čoveku zahvaliti dobrotu, me vun hoćeju hititi! No, to ti je fajno delo. Kak da bi ja bila

kriva da se vaša Fannika med škrbanovovi vratu sa Jožom ošćipavlje i kušuje.

Te zadnje reči su već dirnule Tomaša. Mirneši je postal i jer je romane takaj citati, znal je da je sada stolca treba ponuditi babi, pak zato njoj je onak srdito bil rekel:

— Sednite si!

Baba si je sela i dalje je počela klopotati.

— Kaj mislite Tomaš, gde je vezda vaša Fannika? . . . Neznate? . . . No, ja vam povem . . .

Tu je baba postala malo i gledala je na Tomaša kak mu lice farbu premenja. za tem je friško zboldnola.

— Vaša Fannika vam je ve pri Škrbanovi.

Kada sam sem išla, sam vidla Fanniku. da se med vratu spominjala s Jožom, a onda pak su obedva se nutri omeknuli. Ja sam je ne mogla videti kam su išli, ali to jedno vam morem reči, da ovi dva nemoliju Boga, gda su skup, nego vas dobro vkanjujeju.

Tomašu je dosta bilo. Kak nori je rival babu vun, koja je do doma gombala a a on pak je zel lapslina (remena) i bez škrklaka je bežal vu kmicu. Niti nije postal do Škrbanovih.

(Drugiput dalje.)

DELINKOVAC POKORNY

Bejegyzett védjegy
Értvagygyerjesztő kintinó Izü

ürmös-likör

10 orvosilag legmélegebben ajánlva!
Kapható minden e szakmabeli üzletben, kávéházban stb.
Próbacsomagok ára 2/50, vagy 4/1000 lit. K 5/80 bérmentve
Cikörgyár r. t. Pokorny, Zágráb
Alapított 1862.

≡ Elsőrendű gyomorelixir. ≡

PÉCSI SÁMUEL

Budapest, VI. Gyár-utca 48. sz.

Benzin-motorok és gazdasági gépek gyári raktára.

Benzin-motorok, Benzin-lokombilok és cséplőkészletek, nyersolaj-motorok, szivógáz-motor berendezések és mindennemű gazdasági gépek.

Elsőrendű gyártmányok, mérsékelt árak és kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzék ingyen, közvetítők díjaztatnak.

565 6-6

74 kítüntetés,
6 állami érem.

10,000 motor a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Drezdai motorgyár r. t.
fióktelepe:

Gellért Ignác és Társa
Budapest, VI., Terézkerut 41. szám. Telefon 12-91.

Benzinmotorok, légszeszmotorok, nyersolajmotorok, szesz- (spiritus) motorok, acetylénmotorok, Benzinlokombilok cséplésére.

Fontos ujdontság! Szivógázmotorok a legmodernebb és legtekintélyesebb, beizgatottan a legelőszöbű üzemet nyújtó eszközök. A drezdai szivógázmotor faszennel is kitérően dolgozik.

A drezdai motor világszerte elismerten a legkitérőbb gyártmány. Kiprobált tökéletes szerkezet. Válogatott legjobb anyagból a legszolidabban és a legrövidebb idő alatt készíttve.

Tartós! Sok évi használat után sem szorul reparatúra raktára. Feltehetően szembiztos. Kezelése igen egyszerű. Az üzemi költségek a legelőnyösebbek.

Drezdai motorok üzemben megtekintethető számtalan iparvállalatban és uradalom gazdasági üzemében, malomokban, téglagyárakban, fémgyárakban, szövőművekben, szőlő- és szivaripari telepeken gazdasági takarmány-kamrákban, tejgazdaságokban cséplésnél stb.

Teljes üzemberendezések [malomok, gazdasági üzemek, közlőmű-szerkezetek stb.] szállítása.

Felvilágosítások és költségtervezetek készséggel adtnak.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

24 sz. 1906.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. jbi-róság 1905. évi V. 160/5 számú végzése következtében Dr. Schwarz Lajos csáktornyai lakos ügyvéd által képviselt özv. Schrenk Ignácné u. o. lakos javára Csárics Sándor és neje végfalvi lakosok ellen 412 kor. s jár. erejéig 1905. évi április 19-én fogantatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1140 kor. becsült 1 sertesől, 1 szőlőprés, szobabutor és almaből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíró 1905. évi V. 160/5 számú végzése folytán 412 kor. tökekövetelés, ennek járuléka erejéig Végfalván leendő eszközlésére 1906. évi január hó 19-ik napjának u. 2 órakor

határidőül kitétetik, és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében kespézfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Csáktornyan, 1906. jan. 4. 575

Tüdőbajts
köhögést, elnyálkásodást, erős
meghűlést gyógyít!

Halápi-féle
Hársfa-szörp

! egy üvege 5 korona

Kapható:
„Anostol-gyónyszertárban”
Bpest, József-körút 63 sz.

Globin

a legjobb és legfinomabb
cipőpolisztrifoszer

Bérbeadandó.

Csáktornyan a Rákoci-utca 330 szám alatt levő FRÁSZ-féle ház összes helyiségei — 1906. évi február hó 1-től bérbeadandók.

Bővebb felvilágosítással szolgál

FRÁSZ TAMÁS, Drávavásárhely.

570 1-3

A szelencei naphtabányáknál azonos
nali belépésre

5 vizsgázott fűtő

alkalmazást nyer.

576 1-1

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyított házi szer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult. Készvényeinek csúszási és meghűléseknel bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjeljegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ágyasokban minden gyógyszerboltban kapható. — Péterfár: Török József gyógyszerész, Budapest.

Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánok”, Prágában. Előzetesbeszélés s. u. Mindenütt szék állnia

A

Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat

t. c. részvényesei 1906. évi február hó 17-én d. u. 3 órakor Csáktornyan
a társulat saját házában tartandó

XXXIV. RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozási tárgyainak sorrendje :

- a) Elnöki megnyitás.
- b) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
- c) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása, a felülvizsgált évi számadások és a felmentvény feletti határozat.
- d) Határozathozatal a tiszta jövedelem mikénti felosztása iránt.
- e) Jelentés a szövetkezeti állományról.
- f) 5 igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
- g) Néhai Löbl Jakab, volt takarékpénztári könyvelő özvegyének kegydíjazása.
- h) Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

37. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen vagy törvényes meghatalmazottja (36. §.) által gyakorolhatja; de ezen jog gyakorolására megkívánatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább két hét óta a társulat könyvében az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg, azaz 1906. évi február hó 14-ig az intézet pénztárába letétesse.

Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 14 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintheők.

577 1—3

M e g h í v ó.

A Csáktornya Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

1906. február hó 24-én délután 2 órakor

— saját üzlethelyiségében tartja meg —

X. rendes közgyűlését,

a melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat :

1. Megnyitó.
2. Két részvényes megválasztása, a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság közgyűlési jelentése.
4. Az 1905. évi számadások megvizsgálása ; a mérleg megállapítása ; a nyereség felosztása.
5. Kilenc igazgatósági tag és a felügyelőbizottság 3 rendes és 1 póttagjának 3 évre való megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Csáktornya, 1906. január 3-án.

578 1—3

Az igazgatóság.